

دستورالعمل نحوه همکاری موسسه تحقیقات خاک و آب با دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاهها و موسسه‌های آموزشی کشور

مقدمه

با توجه به توسعه و گسترش دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری در دانشگاههای کشور و نیز وجود نیروهای متخصص و واجد صلاحیت و همچنین فراهم بودن تجهیزات آزمایشگاهی پیشرفته و مورد نیاز در موسسه تحقیقات خاک و آب، تقاضای همکاری برای گذراندن پایان‌نامه‌های دانشجویی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری در موسسه تحقیقات خاک و آب رو به افزایش است، از این رو به منظور ساماندهی و نظام‌مند نمودن نحوه همکاری این موسسه با دانشگاههای کشور، و با عنایت به دستورالعمل اجرایی ابلاغی شماره ۲۸۴۹۰ مورخ ۸۹/۴/۲۹ سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، دستورالعمل ابلاغی طی نامه ۹۱۵۸/۲۴۳ مورخ ۸۵/۱۲/۲۶ موردبازنگری قرار گرفته و از تاریخ ابلاغ جایگزین دستورالعمل قبلی شده و به مورد اجرا در خواهد آمد.

فصل اول: کلیات

ماده ۱- استفاده از امکانات موسسه تحقیقات خاک و آب برای اجرای پایان‌نامه یا رساله دانشجویی فقط در چارچوب مقررات این دستورالعمل مجاز خواهد بود.

ماده ۲- منظور از دانشجویان در این دستورالعمل افراد شاغل به تحصیل در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری در هر یک از مراکز و دانشگاههای مورد تایید وزارت علوم تحقیقات و فناوری می باشد.

فصل دوم: شرایط

ماده ۳- موضوع پایان‌نامه/رساله دانشجویی که با همکاری موسسه انجام می‌پذیرد می‌بایست در زمره اولویتهای مشخص شده در برنامه های راهبردی موسسه باشد. موضوع پایان نامه / رساله به دو گروه (الف) دارای پروژه مصوب موسسه و (ب) فاقد پروژه مصوب موسسه تقسیم می شوند که در زیر چگونگی همکاری در هر یک تعیین گردیده است:

الف) اولویتهای تحقیقاتی دارای پروژه مصوب(کد دار)

الف-۱- بخشی از پروژه های مصوب (یک پروژه مصوب) می تواند به عنوان موضوع پایان نامه انتخاب شود. تبصره ۱- در این حالت به منظور حفظ حقوق مادی و معنوی مجری و موسسه، مجری طرح باید به عنوان استاد راهنما یا راهنمای مشترک تعیین گردد.

تبصره ۲- در این گونه موارد ضرورتی به تصویب مجدد پروپوزال پایان نامه یا رساله های مستخرج از طرح/پروژه تحقیقاتی مصوب در موسسه نیست(تصویب فنی). برای این گونه پروپوزالها صرفا امضاء استاد راهنما منتخب از موسسه و تأیید بخش مربوطه به منزله تایید موسسه خواهد بود.

الف-۲- حقوق مادی و معنوی حاصل از این گونه پروژه ها(به استثنای مقاله که مشترکا منتشر خواهد شد) متعلق به موسسه می باشد و باید این موضوع به طور واضح در مقدمه لاینفک پایان نامه/رساله قید گردد. میزان هزینه و نحوه همکاری موسسه، چگونگی مشارکت اعضای هیات علمی موسسه ضمن تعامل با واحد دانشگاهی ذیربط تعیین و طی قراردادی به امضا رئیس موسسه و رئیس واحد دانشگاهی می رسد.

ب) اولویتهای تحقیقاتی فاقد پروژه مصوب

ب-۱- پروژه دانشجویی باید قسمتی یا تمام اولویت تحقیقاتی را پوشش دهد.
تبصره ۳- بخشهای تحقیقاتی در پایان هر سال اولویتهای تحقیقاتی خود را برای سال آینده به مدیریت موسسه اعلام خواهند کرد.

ب-۲- کل هزینه پروپوزال اعم از نیروی انسانی، تجهیزات، هزینه های آزمایشگاهی و عملیات صحرائی برآورد و به تفکیک هزینه نقدی و غیر نقدی مورد توافق، سهم واحد دانشگاهی و موسسه به تفکیک در پروپوزال درج می گردد.

ب-۳- مشخصات همکاران واحد دانشگاهی و موسسه که در پروژه مشارکت دارند، در پروپوزال دانشجویی قید می‌گردد.

ب-۴- پروپوزال مستخرج از اولویتهای فوق الذکر باید قبل از تصویب در واحد دانشگاهی مربوطه به تایید بخش تحقیقاتی مربوطه در موسسه و رئیس موسسه یا نماینده او برسد.

ب-۵- نوع همکاری عضو هیات علمی موسسه در پایان نامه/رساله این گونه طرحها بر اساس میزان مشارکت علمی و مالی عضو هیات علمی و موسسه در اجرای پایان نامه /رساله از استاد راهنما، استاد راهنمای مشترک و مشاور متغیر خواهد بود.

ب-۶- میزان هزینه و نحوه همکاری واحد دانشگاهی و موسسه، چگونگی مشارکت اعضای هیات علمی با تعامل تعیین و طی قراردادی به امضای رئیس موسسه و واحد دانشگاهی می‌رسد. در عین حال وضعیت حقوق مادی و معنوی مشارکت کنندگان در این گونه پروژه ها نسبت به سهم مشارکت آنها تعیین و در قرارداد قید خواهد گردید.

ماده ۴ - موضوع پایان نامه / رساله باید در قالب پروپوزال «طرح پایان نامه / رساله» بطور جداگانه در کمیته امور پژوهشی موسسه از جهت تطابق با دستورالعمل و هماهنگی های لازم به تصویب برسد.

ماده ۵ - حداکثر تعداد دانشجویان (دکتری و کارشناسی ارشد) برای هر عضو هیات علمی واجد شرایط ۳ نفر می‌باشد. تبصره ۱: حداکثر یکی از دانشجویان هر عضو هیئت علمی می‌تواند در غالب اولویتهای تحقیقاتی فاقد پروژه مصوب (بند ب ماده ۳) باشد.

ماده ۶ - در صورتی که پایان نامه/ رساله بدون استفاده از امکانات موسسه انجام گیرد نیاز به تصویب طرح نبوده و قرار داشتن آن در اولویتهای تحقیقاتی موسسه با رعایت سایر موارد (از جمله بند ب-۴، ماده ۳، ماده ۵ و تبصره آن) کفایت کرده و پروپوزال مصوب دانشجویی با تایید کمیته امور پژوهشی به عنوان مجوز موسسه تلقی خواهد شد.

ماده ۷ - در شرایطی که برای همکاری با دانشجویان و اجرای طرحهای مذکور محدودیتی وجود داشته باشد اولویت با دانشجویان مامور به تحصیل و بورسیه موسسه خواهد بود.

فصل سوم: نحوه همکاری

ماده ۸ - همکاری با پایان نامه / رساله دانشجویی در ستاد موسسه بر اساس این دستورالعمل و فرمهای گردش کار پیوست آن خواهد بود.

ماده ۹ - همکاری با پایان نامه / رساله دانشجویی در بخشهای تحقیقات خاک و آب مراکز تحقیقاتی در چهارچوب دستورالعمل ابلاغی نامه شماره ۲۸۴۹۰ مورخ ۱۳۸۹/۴/۲۹ سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و این دستورالعمل با نظر رئیس بخش و هماهنگی با رئیس مرکز خواهد بود.

تبصره ۱: بخشهای خاک و آب استانی رونوشتی از تصمیمات و همکاریهای بخش با دانشگاه در خصوص موضوع این دستورالعمل را به موسسه تحقیقات خاک و آب ارسال خواهند کرد.

ماده ۱۰ - دانشجو موظف است پیش از شروع همکاری مدارک زیر را برای تصمیم‌گیری در خصوص مطابقت با مفاد دستورالعمل و آئین‌نامه‌های مربوطه و طرح در کمیته امور پژوهشی به دبیرخانه این کمیته تحویل نماید.

۱- فرمهای تکمیل شده گردش کار همکاری موسسه با دانشجویان

۲- پروپوزال تکمیل شده

۳- تأییدیه استادان

۴- پیش نویس قرار داد تکمیل شده (تکمیل پیشنویس و تأیید آن توسط استاد، بخش تحقیقاتی، واحد حراست، معاون برنامه‌ریزی و پشتیبانی موسسه).

ماده ۱۱ - موسسه پس از تأیید کمیته امور پژوهشی و امضاء قرارداد توسط موسسه و واحد دانشگاهی مجوز انجام فعالیتهای مربوط به پایان نامه/ رساله دانشجویی در موسسه را صادر خواهد کرد.

ماده ۱۲ - این دستورالعمل در ۱۲ ماده و ۵ تبصره تنظیم و در جلسه شماره ۴ مورخ ۱۳۹۰/۳/۲۲ شورای تحقیقات موسسه تحقیقات خاک و آب به تصویب رسیده و از تاریخ ابلاغ جایگزین دستورالعمل قبلی شده و لازم الاجرا خواهد بود.